

בבית המשפט העליון

רע"א 10237/06

בפני: כבוד השופטת ע' ארבל

המבקש: גבריאל סטרוגו

נ ג ד

המשיבה: הראל חברה לביטוח בע"מ

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו מיום 9.11.07 בע"א 2332/04 שניתן על ידי כבוד סגנית הנשיא ג' גרסטל והשופטים ע' פוגלמן וא' ש' שילה

בשם המבקש: עו"ד מ' גלעד

נושא התיק:

התיישנות, דחית תביעה מחמת התיישנות

החלטה

-

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו (סגנית נשיא ה' גרסטל, השופטים ע' פוגלמן וא' ש' שילה) בע"א 2332/04 מיום 9.11.06, בגדרו התקבל ערעור המשיבה על החלטת בית משפט השלום בתל אביב – יפו (השופט א' בכר) בא' 40437/03 בש"א 177720/03 מיום 20.11.03.

1. ביום 28.5.98 הרגיש המבקש במהלך עבודתו לחץ בחזה לאחר שהתעמת עם הממונה עליו (להלן: האירל), ואובחן כסובל מאוטם חריף של שריר הלב. המבקש פנה אל המשיבה, אצלה היה מבוטח בפוליסה לביטוח תאונות אישיות (להלן: הפוליסה), בדרישה לתשלום תגמולי ביטוח. ביום 29.7.98 דחתה המשיבה את הבקשה, תוך שהיא מודיעה למבקש כי "הפוליסה אינה מכסה אי כושר עבודה שנגרם למבוטח על ידי או כתוצאה ממחלה כלשהי". המבקש פנה בתביעה למוסד לביטוח לאומי

(להלן: המל"ל) להכיר באירוע כתאונת עבודה, אך תביעתו נדחתה. המבקש ערער על ההחלטה לבית הדין לעבודה, וביום 19.8.01 ניתן פסק דין המכיר בתאונה כתאונת עבודה. ועדה רפואית של המל"ל קבעה ביום 23.10.02 כי שיעור נכותו הצמיתה של המבקש בגין האירוע הוא 25%, כן הוכרו תקופות אי כושר בעבודה. בעקבות זאת, פנה המבקש בשנית למשיבה בדרישה לתשלום תגמולי ביטוח, אך זו דחתה את הפנייה מחמת התיישנות. ביום 25.6.03 הגיש המבקש תביעה לבית המשפט נגד המשיבה (א' 40437/03). מנגד הגישה המשיבה בקשה למחיקה על הסף של התובענה (בש"א 177720/03).

2. בית משפט השלום דחה את בקשת המשיבה למחיקת התובענה על הסף, בקובעו כי פניותיו של המבקש למל"ל ולבית הדין לעבודה נעשו בכדי להוכיח למשיבה כי האירוע מהווה תאונת עבודה, ורק משהם הכירו בכך ביום 19.8.01, התגבש מקרה הביטוח אשר ממנו מתחילה תקופת ההתיישנות. אשר על כן, כך נקבע, תביעת המבקש כנגד המשיבה, במועד בו הוגשה, טרם התיישנה. בית המשפט התבסס בין היתר על סעיפים 6 ו-8 לחוק ההתיישנות, התשי"ח – 1958 (להלן: חוק ההתיישנות), לפיהם המועד בו מתחיל מרוץ ההתיישנות הוא היום בו מתגבשת עילת התביעה, או לחילופין היום בו נודע לתובע העובדות המהוות את עילת התביעה. בנוסף, נקבע כי מאחר ובפוליסה אין הוראה באשר לדרך בה על המבוטח לפעול מקום בו דוחה המשיבה את התביעה, הנחתו של המבקש כי הדרך הראויה לכך היא בפנייתו למל"ל להכרה באירוע כתאונת עבודה, סבירה. החלטת המבקש מקבלת משנה תוקף נוכח סעיף 7.3 לפוליסה הקובע, כי: "היתה למבוטח עילה לתביעה גם מהמל"ל עקב קרות מקרה הביטוח תחייב הקביעה במל"ל לגבי שיעור נכותו של המבוטח הנובעת ממקרה הביטוח, גם את הצדדים לפוליסה זו....".

3. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המשיבה על החלטת בית משפט קמא, בקובעו כי סעיף 7.3 לפוליסה אינו יוצר זיקה מפורשת או משתמעת בין ממצאי המל"ל ובין תביעת הביטוח, שהרי על פי סעיף 7.3 לפוליסה רק הקביעה לגבי שיעור הנכות במל"ל מחייבת את המשיבה. נקבע, כי דרך המלך להשיג על החלטת המשיבה לפיה האירוע אינו תאונת עבודה, היא בהגשת תביעה כנגדה בבית המשפט המוסמך לכך, כפי שאכן עשה המבקש לאחר שהמשיבה דחתה בשנית את דרישתו. עוד נקבע, כי סעיף 8 לחוק ההתיישנות אינו יכול לסייע למבקש, עת שהעובדות המהוות את עילת התביעה לא נעלמו מעיניו, כל שכן כאשר המתין המבקש שנתיים מהחלטת בית הדין לעבודה ועד להגשת דרישתו החוזרת מהמשיבה.

4. בבקשה נטען, כי בקביעה המאוחרת של דרגת נכותו של המבקש על ידי הועדה הרפואית יש משום גילוי מאוחר של עובדה החיונית לביסוסה של עילת התביעה, באופן המשהה את מרוץ ההתיישנות. נטען, כי סעיף 7.3 לפוליסה יוצר, לפחות לכאורה, זיקה מפורשת בין ממצאי המל"ל לבין תביעת הביטוח, באופן שהחלטת המל"ל משהה את מרוץ ההתיישנות. נטען, כי בהעדר קביעה של המל"ל בדבר שיעור הנכות - אשר מחייבת את המשיבה - אין בידי המבוטח את כל העובדות החיוניות לשם ביסוס עילת התביעה לתגמולי ביטוח, ועל כן צפויה הייתה התביעה להידחות על הסף בהעדר עילה. עוד נטען, כי המבקש פנה למל"ל ולבית הדין לעבודה לא על מנת שאלה יקבעו כי האירוע הוא תאונת עבודה אלא על מנת שייקבעו את שיעור נכותו, הקביעה המסווגת את האירוע כתאונת עבודה ניתנה מחמת היותה תנאי הכרחי לשם קביעת דרגת נכותו. בנוסף נטען, כי הסוגיה בעלת השלכות כלליות רבות הן בהיבט הציבורי והן בהיבט המשפטי, ומשפיעה על ענייניהם של רבים המבוטחים בפוליסות כדוגמת הפוליסה דנן.

5. לאחר שעיינתי בבקשה הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. חרף ניסיונות המבקש לשוות לטענותיו אופי כללי, הריהן תחומות למחלוקת עובדתית שבין הצדדים, ועל כן אין הבקשה עומדת באמות המידה שנקבעו בפסיקה לגבי מקרים, בהם תישקל מתן רשות ערעור בגלגול שלישי (ר"ע 103/82 חניון חיפה נ' מצת אור (הדר חיפה), פ"ד לו(3) 123 (1982)). השוני בתוצאות אליהן הגיעו בתי המשפט הקודמים אינו מהווה כשלעצמו עילה למתן רשות ערעור בגלגול שלישי (רע"א 7652/06 ולפמן תעשיות נ' רכבת ישראל, תק-על 2006(4) 282; בש"א 4511/05 עיריית בת-ים נ' גני יפית חברה לבניין ולהשקעות בע"מ, תק-על 2005(3) 933). אוסיף, כי אף לעיצומם של דברים איני רואה מקום להיעתר לבקשה. אסביר במה דברים אמורים.

6. תביעה המוגשת על ידי מבוטח למל"ל או לבית הדין לעבודה לשם הכרה באירוע כתאונת עבודה או לקביעת דרגת נכות, לרוב אינה עוצרת את מרוץ ההתיישנות של התביעה כנגד החברה המבטחת (י' אליאס, דיני ביטוח (תשס"ב), 740; (להלן: אליאס)). עמד על כך השופט ש' לוי:

"אין חולקים על כך שהתאונה גרמה למבקש נכות צמיתה; אך לענין זה מועד קביעת הנכות הצמיתה, שיכול להיות מקרי, אינו אלא בעל משמעות פרוכטיבית ואין הוא יכול לשמש כגורם רלבנטי לצורך חישוב

תקופת ההתיישנות לפי החוק או לפי הפוליסה" (רע"א
 1395/00 צפירי נ' אדרט חברה לביטוח בע"מ, תק-על
 1180 (1)2000).

"עם זאת חריג לכלל זה עשוי להתהוות במקרים שבהם יוצרת הפוליסה זיקה מפורשת או משתמעת בין ממצאיו של המוסד לביטוח לאומי ובין תביעת הביטוח. זיקה זו עשויה להביא להשהייתו של מרוץ ההתיישנות עד להחלטת המוסד" (אליאס, בעמ' 742). בענייננו איני נצרכת לחריג זה, אשר נדמה כי טרם התברר כל צורכו, שכן סעיף 7.3 לפוליסה, בו תולה המבקש את יהבו, אין בו כדי להעיד על הזיקה האמורה. כל שמורה הסעיף הוא שבאם "היתה למבוטח עילה לתביעה גם מהמל"ל עקב קרות מקרה הביטוח תחייב הקביעה במל"ל לגבי שיעור נכותו של המבוטח הנובעת ממקרה הביטוח". אין בסעיף כדי לחייב את המשיבה לאמץ את קביעת המל"ל באשר לסיווג האירוע כתאונת עבודה. פרשנות זו של הפוליסה בה אוחו בית המשפט המחוזי, לטעמי יש בה מן ההיגיון, ועל כל פנים אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בסוגיה קונקרטית של פרשנות חוזה, כל שכן בגלגול שלישי. יפים לענייננו דבריו של הנשיא ברק: "השאלה המצויה על הפרק הנה שאלת פרשנות הסכם שנעשה בין הצדדים וקיבל תוקף של פסק דין, ותו לא... עניין מעין זה נוגע אך לצדדים להסכם עצמו" (רע"א 5713/98 שושנה שלומי נ' אברהם שלומי, תק-על 98 (3) 54).

אשר על כן הבקשה נדחית. משלא נתבקשה תגובה, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ג בניסן תשס"ז (11.4.07).

עדנה ארבל 54678313-10237/06

ש ו פ ט ת